

VSEBINA ur tekočega tedna

pri SLO v 9. razredu

(4. 5.–8. 5. 2020, 3 ure ta teden in 1 še naslednji teden)

Drage učenke, dragi učenci!

Še naprej bomo delali ob besedilih v delovnem zvezku in jih kombinirali s krajsimi video ali avdio posnetki. V šolski zvezek zapisujte le bistvo, ničesar vam ni treba prepisovati (čim manj tiskajte, svoje delo si shranujte v dokument za SLO kot slike ali Wordov dokument). Sodelujemo na daljavo, tako da si pišemo ali se vidimo.

V prejšnjem sklopu ur ste ponovili in poglobili znanje o socialnem realistu, PREŽIHOVEM VORANCU, prebrali odlomek iz njegovega vojnega romana **DOBERDOB** in novelo **SAMORASTNIKI** (kot zadnje domače branje v letošnjem šolskem letu).

V zadnji uri ste spoznali **OPIS POTI**. Morda je kdo med vami med prvomajskimi prostimi dnevi opravil krožno pot PO VORANČEVI POTI. Naučili ste se, da pri opisu poti ne dodajamo vtisov in doživetij. Oglejte si 4-minutni film o **Čepi, najlepši soteski na Koroškem**, ki jo je vredno obiskati, ko bomo spet lahko šli čez mejo v Avstrijo
<https://www.youtube.com/watch?v=i-bTALCLkl0&feature=youtu.be>.

Film je primer OPISA POTI. **Kot nadgradnja s subjektivnimi/osebnimi vtisi in doživetji na poti/potovanju pa je POTOPIS.** Preberite besedilo (v DZ/121–122) Toma Križnarja *NIČ TAKEGA NE OBSTAJA KOT BOLJ LJUDJE ALI MANJ LJUDJE*. Ni vam treba odgovarjati na vprašanja oz. reševati nalog, ki so na besedilo vezane.

V nadaljevanju preberite **10 pravil dobrega potopisa**

<https://www.revija-avantura.si/10-pravil-dobrega-potopisa/> in kako napišemo potopis, s katerim lahko zaslužimo

<https://www.youth-hostel.si/si/globetrotter/februar-2014/napisite-potopis-ki-se-proda.>

Oglejte si 10-minutni film *S KOLESOM NA POTEPU*

<https://www.youtube.com/watch?v=NmRkrQfYszw&feature=youtu.be>, ki je primer POTOPISA.

V nekaj povedih zapiši v zvezek svoje vtise in doživetja po eni od vaših družinskih poti (ne piši opisa, niti potopisa, tega ne zahtevava).

Rešite dodan delovni list (2 strani A4) s STALNIMI BESEDNIMI ZVEZAMI. Ni vam ga treba natisniti, le rešitve pišite v zvezek.

Ob koncu svojega tedenskega dela strnite doživetja in vtise po poteh vašega devetletnega osnovnega šolanja in o tem napišite zaokroženo besedilo (okrog 20 povedi in nama ga pošljete) z naslovom NAŠE OSNOVNOŠOLSKE POTI IN CILJI. Poskušajte v sestavek vstaviti vsaj 4 stalne besedne zveze.

CILJI, STANDARDI

Razvijanje zmožnosti doživljanja, razumevanja, vrednotenja besedila, ustvarjalno pisanje, opis poti in potopis.

Podrobnejše informacije in individualno sodelovanje poteka preko e-pošte in skupine v Messengerju.

Pripravili učiteljici: Vanja Benko in Mateja Čebulj

Kontaktiranje: vanja.benko@gmail.com, mateja.cuk88@gmail.com

Delovni list: STALNE BESEDNE ZVEZE

Dokončaj pregovor.

Kar v mladosti seješ, _____.

Tvori primere/komparacije.

biti priden kot _____ / _____, _____ kot kruh,

biti hiter kot _____, biti plah kot _____,
_____ kot rak, biti zvit kot _____,

Glagolom pripiši ustrezne primere in dobiš povedi s frazemi/SBZ.

Trese se

Živi

Gara

Spi

Krade

Piše

Drži se/hodi

Dere se

Molči

Sitnari

kot kura,
kot črna živina,
kot podrepna muha,
kot sraka,
kot riba v vodi,
kot ptiček na veji,
kot šiba na vodi,
kot polh,
kot petelin na gnoju, kot jesihar.

S črto poveži frazem z ustrezeno razlago.

Hoditi kot maček okoli vrele kaše

Nočni ptič

Ubiti dve muhi na en mah

Vezati otrobe

Piti kri

Rdeča nit

Umiti si roke

Jabolko spora

Dekla božja

Biti črna ovca

Priti na boben

Priti z dežja pod kap

Metati polena pod noge

Imeti jezik za zobmi

Liti kot iz škafa

Obesiti šolo na klin

Debelo pogledati

nareediti dve stvari naenkrat

ne prevzeti odgovornosti

vsebinsko prazno govoriti

bistvo

ne upa se lotiti jedra problema

parati živce, nervirati koga

ponočnjak

smrt (star.)

vzrok prepira

ovirati koga pri delu

zelo, močno deževati

biti nekaj posebnega, drugačen, slab

obubožati

opustiti šolanje

začudeno pogledati

biti tiho

priti iz slabega na slabše

Namesto podčrtanih delov zapiši ustrezne stalne besedne zveze.

Npr. Odšel je užaljen.

Odšel je s povešenim nosom.

Hitro se zaljubi.

Stepla sta se.

Iz našega lepega načrta ne bo nič.

Storili bi tako, da bi zadovoljili obe strani.

Ta gospa je moja glavna pomočnica.

Odšel je, ne da bi kaj opravil.

Takoj se bomo lotili dela.

SBZ ob besedi UHO (desno na črte napiši razlage zapisanih SBZ ali frazmov).

vleči na ušesa

ne verjeti svojim ušesom

poslušati le z enim ušesom

poslušati z očmi in ušesi

govoriti gluhim ušesom

naleteti na gluha ušesa

striči z ušesi

še stene imajo ušesa

mašiti si ušesa

naviti komu ušesa

biti do ušes zaljubljen

gluh biti na to uho

pisati me v uho

pri enem ušesu gre noter pri drugem ven

imeti jih polno za ušesi

imeti kosmata ušesa

sama ušesa so ga bila

sedeti na ušesih

Napiši po eno/1 SBZ za del telesa ali organ:

JEZIK	SRCE
OČI	NOS
USTA	ROKA
NOGA	GLAVA
PRST	PLJUČA
LASJE	TREBUH

NAVODILA ZA KRATEK SESTAVEK, KI MI GA ODDATE/POŠLJETE.

Strnite doživetja in vtise po poteh vašega devetletnega osnovnega šolanja in o tem napišite zaokroženo besedilo (okrog 20 povedi in nama ga pošljete) z naslovom NAŠE OSNOVNOŠOLSKE POTI IN CILJI. Poskušajte v sestavek vstaviti vsaj 4 stalne besedne zveze. Pomagajte si s primeri, ki ste jih ponovili, ko ste reševali vaje s SBZ.

STALNE BESEDNE ZVEZE

1. Dokončaj pregor.

Kar v mladosti seješ, v starosti žanges

2. Tvorji primere/komparacije.

biti priden kot cela mrvanja, dober kot kruh,
biti hiter kot zgaj/izma, biti plah kot zajc/izma,
ndic kot rak, biti zvit kot lisica.

3. Glagolom pripiši ustrezena primere in dobiš povedi s frazemi/SBZ.

Trese se kot štra na roki.

Živi kot priček na reji.

Gara kot črna žirnina.

Spi kot poč.

Krade, kot srača.

Piše kot kura.

Drži se/hodi kot petelin na gnoju.

Dere se kot jesihar.

Molči kot ribi v vodi.

Sitnari kot potrupna muha.

kot kura, kot črna živila,
kot podrepna muha,
kot srača, kot riba v vodi,
kot priček na veji,
kot štra na vodi, kot polh,
kot petelin na gnoju, kot jesihar.

4. S črto poveži frazem z ustreznim razlagom.

Hoditi kot maček okoli vrele kaše

Nočni ptič

Ubiti dve muhi na en mah

Vezati otrobe

Piti kri

Rdeča nit

Umiti si roke

Jabolko spor

Debla božja

Biti črna ovca

Priti na buben

Priti z dežja pod kap

Metati polena pod noge

Imeti jezik za zobni

Liti kot iz škafa

Obesiti šolo na klin

Debelo pogledati

narediti dve stvari naenkrat
ne prevzeti odgovornosti

vsebinsko prazno govoriti

bistvo

ne upa se lotiti jedra problema

parati žive, nervirati koga

ponočnjak

smrt (star.)

vzrok prepira

ovirati koga pri delu

zelo, močno deževati

biti nekaj posebnega, drugačen, slab

obubožati

opustiti šolanje

začudeno pogledati

biti taho

priti iz slabega na slabše

5. Namesto podčrtanih delov zapiši ustrezena stalne besedne zvezze.

Npr. Odšel je užaljen.

Hitro se zaljubi.

Stepla sta se.

Iz našega lepega načrta ne bo nič.

Storili bi tako, da bi zadovoljili obe strani.

Ta gospa je moja glavna pomočnica.

Odšel je, ne da bi kaj opravil.

Tako je bomo lotili dela.

Odšel je s povešenim nosom.

Hitro mu poškodi i strel.

Slavila sti si i lask.

Nas volit si splovil po vodi.

Storili bi tako, da bo volit in kožn.

Ta gospa si mogl clisna roka, cela.

Dol je plazem rak.

Tako bo mo zvihali rakare.

6. SBZ ob besedi UHO (desno na črte napiši razlage zapisanih SBZ ali frazov).

vleči na ušesa

ne verjeti svojim ušesom

poslušati le z enim ušesom

poslušati z očmi in ušesi

govoriti gluham ušesom

naleteti na gluba ušesa

striči z ušesi

še stene imajo ušesa

maščiti si ušesa

naviti komu ušesa

biti do ušes zaljubljen

gluh biti na to uho

pisati me v uho

pri enem ušesu gre noter pri drugem ven

imeti jih polno za ušesi

imetи kosmata ušesa

sama ušesa so ga bila

sedeti na ušesih

prišluškovati

ne verjti da je res

nepazljivo

zelo pozorno

prepuščati ljudi, ki se nih ne da prepričati

nalteti na ljudi, ki si gume da prepričati

delati z nimi in jih naprej načrti

tuječi si prisluškuje

zadostiti si ušesa

izrazovati nelogia s potegljajem in uholji

zelo zaljubljen

ne slisati učenje

izraza brizganost

ničesar ne vloga

je zelo varuh

ne voljeti slišati stvari, ki komu niso

pozljivo poslušati

ne poslušati (pozljivo)

7. Napiši po eno/1 SBZ za del telesa ali organa:

JEZIK jezik teče kot mamačan

OČI volte oc imajo svetlega malajganos

USTA novica que od ust do ust

NOGA rstan' z levo nogo

PRST sibeti prsti

LASJE mu ne bo skrivljal lase

SRCHE rice igra od vesila

ROKA dati roke v ogenu

GLAVA imeti glavo na plavarem koncu

PLJUČA dihavši polnimi pljuči

TREBUH it s trebuhom za kruhom

